

2den Behandling, saa at Loven kun kommer til at gjælde for eet Aar. Det skulde jeg ikke have Noget imod, men jeg tror dog ikke, at der er nogen Fare ved at holde paa 2 Aar, og det navnlig, fordi jeg ikke holder meget af de Forslag, der ere komne frem om en Reform i vor Skoleordning. Det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (Tang) mente, at vi trængte til en bedre Oplysning, og den vilde vi faae ved en ny Skolelov; men det er et meget stort Spørgsmaal, om det vil hjælpe os fremad; men hvad det vilde hjælpe os til, er, at det vilde medføre større Udgift; vi ville maasse ved den ny Lov kunne komme til at betage Kommunerne noget af deres Ret, og vi ville faae et dyrt Tilsyn ved Skoleinspektører osv. Naar jeg kaster Blikket paa disse Forslag, siger jeg, at det er ikke noget Ystteligt for mig, og jeg vil sige, at dersom dette Forslag kunde lede til at forhindre en saadan Skolelov, skulde jeg holde endnu stærkere paa det. Naar det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds mente, at det ikke har været rigtig Alvor med, at vi vilde have en bedre Skolelov, saa tror jeg, han tager meget feil deri. Men en anden Vej kan gaas nemlig den, at man lægger Ansvarret mere over paa Forældre og Kommuner end hidtil; thi det bedste Middel til at faae Oplysningen fremmet er egenlig dette, at Forældre og Kommuner søle Ansvarret og søle, at det er et Gode, at Børnene blive oplyste. Jeg tror, man stiller for store Fordringer til Almuefolen; man mener, at den kan drive det højere op: men man maa huske paa, at man kun har med Børn at bestille. Man kan jo gjerne proppe dem med en hel Del mere, end man hidtil har proppet dem med; men det er da et Spørgsmaal, om de kunne holde det fast, og om de ikke lide for meget derved. Jeg tror, at det først er i den ældre Alder, man kan forbre, de skulle lære Mere; at de ogsaa i den tidligere Alder kunne lære Mere, det skal indrømmes; men det skulle de loffes til. Jeg tror, som sagt, at dette Lovforslag bør vi stemme for, det er i Overensstemmelse med, hvad vi saa omtrent antage for rigtigt. Det skulde være underligt, om vi nu i dette Dieblis skulde være komne paa andre Tanker og skulde mene, at dette ikke er rigtigt. Jeg for mit Bedkommende kan ikke se, at der bør være Noget til Hinder for at vedtage dette Lovforslag.

Bojsen: Jeg tror ikke, at jeg kaldte det for meningsløst at vedtage dette Lovforslag for eet Aar, men jeg kaldte det ulogisk, og det tror jeg ogsaa, man vil indrømme, og det har man netop ogsaa anerkjendt med Hensyn til det stillede Forslag om Lønningstillæg til Embeds- og Bestillingsmændene, idet man af den Grund omvedigede det til en Tillægsbestillingslov, som jo er det Samme som et Stykke Finantslov. Det ærede

Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) gjorde den Bemærkning, at de af os foreslaede Regler for Lønningstillæg til dem, der have under 800 Kr., ikke vare krævede for Embedsmændenes og Bestillingsmændenes Bedkommende. Jeg vil dertil bemærke, at det er en af de Anker, som jeg ialtsald er tilbøjelig til at gjøre overfor et Lovforslag om Dyrtidstillæg til Embeds- og Bestillingsmænd, at der derved ikke kan gjøres alle de Hensyn gjældende, som der nødvendigvis maa gjøres, naar der er Spørgsmaal om en virkelig Lønningreform; Reglerne komme til at ramme isskæng, og dette kan man jo vel finde sig i, forsaavidt det er midlertidige Bestemmelser, men de ville dog altid i og for sig være ubillige. Smidseritid har man troet paa dette Punkt at kunne lempe noget derved, men det er som sagt et Punkt, som jeg fremdeles maa betragte som opgivet derfor den Modstand, der er reist derimod. Det ærede Medlem gjorde gjældende, at han for sit Bedkommende altid havde stemt for Lønningstillæg til Skolelærerne, ikke som Lønningstillæg, men som Dyrtidstillæg. Det er meget rimeligt, at det ærede Medlem har stemt saaledes (Berg: Jeg har ogsaa talt saaledes) og ogsaa talt saaledes, men han skulde da have givet dette Udtryk i Lovsform; thi, saaledes som det har staaet paa Finantsloven, har der staaet to Arter af Lønningstillæg ved Siden af hinanden, Dyrtidstillæg til Embeds- og Bestillingsmændene, men Lønningstillæg for Skolelærerne. Vi kunne altsaa i den Henseende ikke lade os berolige med, hvilke Tanker det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds har havt desangaaende, thi i Virkeligheden have Forholdene været forskjellige. Jeg tror derfor ikke, at man, saaledes som det ærede Medlem ipaaede, kan komme i nogenformhelst Forlegenhed ved at vedtage dette Forslag, som altid har været betragtet under en anden Synsvinkel end det almindelig Dyrtidstillæg. Jeg ser derfor ikke rettere, end at det er naturligt fremdeles at staa paa det samme Standpunkt, og det eneste Hensyn, der her kan gjøres gjældende, at det skal gjælde for to Aar, kan jeg ikke tillægge den Vægt, at vi derfor skulde have Betænkelighed ved at gaa ind paa det.

Tang: En Grund til for mig at stemme imod de to Aar er, at jeg aldeles ingen Grund finder til paa dette Omraade at binde Hænderne paa vore Eftermænd. Der kommer et nyt Thing sammen næste Aar; det er meget muligt, at det har en anden Mening; hvorsfor skulle vi binde Hænderne paa det nye Things Medlemmer? Det er jo dem, som skulle lærste, og det tilkommer ikke os at binde Munden paa dem, som skulle lærste. Der er i Sandhed herinde et ordenligt Lærteri paa mange Spørgsmaal. Naar det ærede Medlem for Veile Amts 4de Valgkreds (Sjergensen) angreb Noget af det, som jeg havde sagt,